
[2022-22-RE](#)

Causa 2022-22-RE

(*Ernestus i d'altres c/ Aïna Capital, SL*)

Número de registre 174-2022. Recurs d'empara

Aute del 12 de maig del 2022

BOPA núm. 60, del 18 de maig del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 d'abril del 2022, per la representació processal del Sr. Michael Werner Dr. Ernestus i de les societats *Darien Trading Limited* i *Darien Equities Holding Limited*, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes de l'11 de novembre del 2021 i del 16 de març del 2022, dictats per la Secció Civil 6 de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment processal oportú. Així mateix, demana la suspensió dels efectes de les resolucions recorregudes fins al pronunciament constitucional;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 22 de març del 2018, la representació processal del Sr. Michael Werner Dr. Ernestus i de les societats *Darien Trading Limited* i *Darien Equities Holding Limited* va presentar una demanda en judici verbal civil d'impugnació d'acords socials assolits en el marc de la Junta General del 20 de febrer del 2018 contra la societat Aïna Capital, SL.

1.2. La societat Aïna Capital, SL va promoure una excepció dilatòria de manca d'arrelament en judici o *cautio iudicatum solvi*, en què sol·licitava que la part demandant efectués un dipòsit de 100.000,00 € o una garantia pel mateix valor, atès que els demandants eren estrangers sense béns al Principat, sol·licitant ensems diverses proves, entre les quals, la confessió en judici del Sr. Michael Werner Dr. Ernestus.

1.3. L'1 de setembre del 2021, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar una providència en què admetia les proves proposades per la part defenent.

1.4. La representació processal dels recurrents va presentar un escrit de reposició contra aquesta decisió, i, l'11 de novembre del 2021, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar un aute que desestimava aquest recurs i acordava practicar la confessió en judici proposada per la part adversa mitjançant la corresponent comissió rogatòria internacional.

1.5. La representació processal dels recurrents va interposar un incident de nul·litat per considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, i, el 16 de març del 2022, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia desestimar aquest incident, indicant que contra aquest aute no es podia interposar cap recurs, sense perjudici de poder plantejar la qüestió en virtut dels recursos escaients contra la sentència o la resolució definitiva que posés fi al procés.

1.6. El 5 d'abril del 2022, la representació processal del Sr. Michael Werner Dr. Ernestus i de les societats *Darien Trading Limited* i *Darien Equities Holding Limited* va interposar un recurs d'empara contra els autes de l'11 de novembre del 2021 i del 16 de març del 2022, dictats per la Secció Civil 6 de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents exposen que en el marc d'una causa similar d'impugnació d'acords socials presentada anteriorment per ells mateixos contra la societat Aïna Capital, SL, aquesta també va formular una excepció dilatòria de manca d'arrelament en judici en què demanava l'aportació d'una garantia i un seguit de proves per demostrar aquesta manca d'arrelament.

- Aquesta excepció va ser desestimada tant per la Secció Civil 1 de la Batllia, com per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, considerant que aquesta excepció es fonamentava únicament en el costum, afegint que la seva conservació hagués sigut concebible si el legislador ho hagués previst en el Codi de procediment civil. No obstant això, no va introduir cap mena de diferència entre els nacionals i els estrangers en el moment d'accedir a la Justícia i si bé no va preveure la possibilitat de reclamar una caució al litigant estranger, sí que va establir una ampla regulació sobre la caució en matèria de mesures cautelars.

- Malgrat que han informat d'aquesta jurisprudència a la batlle encarregada de la Secció Civil 6, aquesta darrera ha mantingut la prova de confessió en judici del Sr. Michael Werner Dr. Ernestus.

- Reconeixen que tot i que la prova de confessió en judici va ser rebutjada per la Secció Civil 1 de la

Batllia en l'altra causa abans esmentada, aquesta decisió es troba actualment pendent de resolució davant la Sala Civil en el marc de l'apel·lació presentada per l'adversa. Per aquest motiu, demanen que la Secció Civil 6 de la Batllia suspengui la seva decisió sobre la realització d'aquesta prova fins que la Sala Civil resolgui sobre el recurs d'apel·lació.

- A més, consideren que la pràctica de la confessió en judici mitjançant una comissió rogatòria internacional s'oposa a la decisió d'ambdues parts que estaven conformes en la realització d'una videoconferència, que és un mitjà que salvaguarda, en els mateixos termes que la declaració presencial, els drets a la defensa i a la jurisdicció sense que es retardi la resolució de l'incident.

- Sigui com sigui el plantejament de l'excepció esmentada no és procedent i, per consegüent, la pràctica de proves amb aquesta pretensió tampoc pot ser-ho.

- Discrepen del raonament de la batlle segons el qual considera no estar afectada per la sentència de la Sala Civil esmentada, ja que no s'hauria pronunciat sobre la vigència de l'excepció de manca d'arrelament en judici, sinó únicament sobre l'admissió de la prova sol·licitada per la part adversa.

- Citen a aquest efecte el fonament de dret primer de la sentència de la Sala Civil en què es declara que *"A partir del moment on (...) queda determinat que no es pot donar lloc a tal excepció, les proves no practicades per tal d'acreditar que eren reunides les condicions del seu pronunciament no tenien cap interès"*.

- Per tant, la contradicció entre l'aute impugnat i la sentència de la Sala Civil respecte de la vigència de l'excepció de manca d'arrelament en judici deriva en la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i conforme a l'ordenament jurídic.

- Per acabar, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment processal oportú. Així mateix, demanen la suspensió dels efectes de les resolucions recorregudes fins al pronunciament constitucional.

2.2. Argumentació de la Secció Civil 6 de la Batllia

- En primer lloc, la Secció Civil 6 de la Batllia declara que són d'aplicació les disposicions de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials, ja que l'aute impugnat resol sobre la pràctica d'una prova de confessió en judici, que no pot ser considerada una decisió definitiva, atès que les parts podran plantejar un recurs contra la decisió que posi fi a l'incident dilatori on podran igualment qüestionar la decisió sobre la pràctica d'aquesta prova.

- En segon lloc, pel que fa a les al·legacions dels recurrents respecte de la inaplicació de les normes essencials del procediment que derivarien en una afectació dels seus drets i a una indefensió, la Secció Civil 6 declara que en l'aute de l'11 de novembre del 2021 no es va pronunciar sobre la vigència de l'excepció de manca d'arrelament i, per tant, no és una resolució contrària a la posició de la Sala Civil respecte d'aquesta qüestió.

Precisa que l'aute esmentat resol un recurs de reposició contra la pràctica d'una prova de confessió en judici i no sobre el fons de l'incident dilatori plantejat.

I, retreu a la part demandant pretendre una finalització anticipada del procés sense que concorri cap

de les causes per les quals no s'hauria de seguir la tramitació processal prevista per la llei, trobant-se actualment la causa en fase probatòria, en què s'hauran de practicar les proves proposades i admeses pel tribunal.

- Pel que fa a l'al·legació de la part recurrent mitjançant la qual s'oposa a la pràctica de la comissió rogatòria internacional, que considera innecessària atès que té per finalitat acreditar un fet notori, com és la seva manca de béns al país, la Batllia manifesta que no s'ha vulnerat el dret a la igualtat de les parts en el procés, perquè aquestes han pogut formular les al·legacions que han cregut convenientes i proposar la prova de les seves pretensions, exercint els recursos que han estimat oportuns.

- Recorda que la pràctica d'una comissió rogatòria internacional pot dilatar la tramitació de la causa, però s'ha de privilegiar el dret de les parts a la prova, i l'interrogatori en judici sobre els fets objecte de discussió és un mitjà que es troba al seu abast.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal suprem, ni un tribunal de cassació.

3.2. La redacció vigent de l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional regula les característiques del recurs d'empara. Aquest article estableix el següent:

"El recurs d'empara, llevat dels supòsits establerts als articles 95 i 96 d'aquesta Llei, s'interposa contra les sentències que desestimen en fase de recurs les demandes presentades en el marc del procediment urgent i preferent, els autes que desestimen o no admeten en fase de recurs els incidents de nul·litat que també es configuren com un procediment urgent i preferent, d'acord amb l'article 41, apartat 1, de la Constitució, o les resolucions judicials fermes dictades pel Tribunal Superior de Justícia encara que no s'hi hagi interposat un incident de nul·litat".

I, la jurisprudència del Tribunal Constitucional és constant des de l'entrada en vigor del redactat vigent de l'article 86 esmentat (veg. per ex. els autes del 8 d'abril del 2019, recaigut en la causa 2019-19-RE, del 18 d'octubre del 2019, recaigut en la causa 2019-66-RE, del 14 de juliol del 2021, recaigut en la causa 2021-50-RE, i, del 22 de novembre del 2021, recaigut en la causa 2021-78-RE).

3.3. En el cas que ens ocupa, les decisions impugnades pels recurrents no són definitives i no poden ser l'objecte d'un recurs d'empara, d'acord amb la disposició que s'acaba de citar. Per consegüent, aquest recurs ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

3.4. A més, atès que el procediment es troba en fase d'instrucció i que els recurrents conserven totes les possibilitats d'apel·lació de la resolució recaiguda en la primera instància, el respecte dels drets garantits per l'article 10 de la Constitució no pot qüestionar-se en aquest estadi.

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-22-RE interposat per la representació processal del

Sr. Michael Werner Dr. Ernestus i de les societats *Darien Trading Limited* i *Darien Equities Holding Limited* contra els autes de l'11 de novembre del 2021 i del 16 de març del 2022, dictats per la Secció Civil 6 de la Batllia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de maig del 2022.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caillet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy Dominique Rousseau
Magistrat Magistrat